

адміністративно-управлінської діяльності – до прийняття індивідуальних адміністративно-правових актів. Серед юрисдикційних процедур можна виділити процедури у справах про адміністративні правопорушення; процедури в адміністративних судах з приводу оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних органів та посадових осіб; дисциплінарні процедури; процедури пов'язані з розглядом скарг приватних осіб щодо діяльності органів влади та посадових осіб.

Адміністративні процедури, що мають неюрисдикційний характер, виникають у процесі виконавчо-розпорядчої діяльності уповноважених органів влади. До цієї категорії процедур відносять нормотворчі процедури (діяльність уповноважених органів або посадових осіб щодо підготовки та ухвалення правових актів), правозастосовні процедури (діяльність уповноважених органів або посадових осіб щодо вирішення адміністративних справ із застосуванням норм адміністративного права), реєстраційні процедури (діяльність уповноважених органів або посадових осіб щодо офіційного визнання законності відповідних дій чи нормативно-правових актів), атестаційні процедури (діяльність щодо визначення відповідності об'єктів атестації вимогам, необхідним для функціонування у певній сфері), контрольно-наглядові процедури (діяльність щодо здійснення контролю та нагляду у сфері публічного управління тощо) [1, с. 267].

ЛІТЕРАТУРА

1. Стеценко С. Г. Адміністративне право України : [навч. посіб.] / С. Г. Стеценко. – К. : Атіка, 2008. – 624 с.

*М.Ф. Головченко,
аспірант кафедри теорії
та історії держави і права
Міжнародного гуманітарного університету,
м. Одеса, Україна
Керівник: доктор юридичних наук,
професор Н.М. Крестовська*

ОСОБЛИВОСТІ ФЕНОМЕНА КУЛЬТУРИ ЯК ОБ'ЄКТА КУЛЬТУРНОЇ ФУНКЦІЇ СУЧАСНОЇ ДЕРЖАВИ

Функції держави мають цілеспрямований, конкретно предметний характер, де кожна передбачає діяльність в конкретній сфері суспільного життя та організаційне забезпечення цієї діяльності тощо. Кожній з функцій держави притаманний свій об'єкт та предмет, і саме об'єкти служать одним з основних критеріїв розмежування функцій держави [1, с. 18]. Предметом культурної функції держави є суспільні відносини, які охоплюються цим напрямом діяльності держави [2, с. 13], тоді як об'єктом культурної функції держави виступає духовно-культурна сфера соціуму в цілому.

Серед учених відсутня єдність щодо змісту поняття «культура» в контексті культурної функції держави. Зокрема, до нього включають такі явища як: 1. художня (народна) творчість, реалізація творчих потреб та інтересів громадян, бібліотечна і музейна справа, історична та культурну спадщина, кінематограф, відповідні об'єкти, що утворюють мережу закладів культури, культурно-розважальна сфера тощо [8, с. 32]; 2. національна культура, спрямована на внутрішнє національне і загальносвітове функціонування системи цінностей і культурних норм, їх творіння, відбір, акумуляцію та ретрансляцію [4, с. 6]; 3. духовні та культурні цінності, що становлять культурне надбання людини і суспільства, забезпечення їх створення, зберігання, розповсюдження та засвоєння [7, с. 6]; 4. мистецтво (театральне, музичне, хореографічне, образотворчого, декоративно-прикладне, естрадне, циркове), культурні послуги населенню; гастроляна діяльність, кінематографія, телебачення і радіомовлення; видавнича справа, поліграфія та книготоргівля; пам'ятки історії та культури, куль-турний туризм [6, с. 8].

До додаткових характеристик сутності культури можна віднести такі як: аксіологічна (культура як сукупність цінностей, благ, створених людиною) семіотична (культура як сукупність знакових систем, за допомогою яких передається (успадковується) від покоління до покоління соціальна інформація); евристична – культура як характеристика творчої діяльності людини, її здатності створювати нове; сумативні – культура як будь-які результати людської діяльності [9, с. 158]. Культура виступає і усвідомлюється не тільки як результат соціально-економічного та політичного розвитку, але і як необхідна умова, ключовий фактор розвитку, моральний стрижень особистості і суспільства. як соціальний інститут культура здатна забезпечити суспільну стабільність, консолідувати державу і суспільство на вирішення найважливіших національних завдань.

Уявляється, що об'єктом культурної функції держави є культура як цілісний комплексний процес, головним орієнтиром якого є людина, її безумовний духовний розвиток і вдосконалення. Адже стан культурного розвитку тієї чи іншої країни є одним з найбільш об'єктивних показників не тільки духовного здоров'я суспільства, а й повноти вирішення тих проблем, насамперед політичних і економічних, які стоять перед ним [11, с. 3].

Феномен культури бачиться вченими у творчій діяльності людей і сукупності матеріальних і духовних цінностей, вироблених людством у процесі історії, а також у взаєминах, що склалися в процесі розподілу культурного надбання [10, с. 15–24].

Культура є одним з найважливіших елементів людської діяльності, яка пронизує усі сфери людського життя – від матеріального виробництва і простих потреб до найбільших і найтонших проявів людського духу. Культура впливає на мову, виховання, освіту, правову, виробничу та побутову сферу, дозвілля, стиль мислення, тощо. За рівнем культури оцінюється рівень розвитку суспільства. Культура – багатоглядне, багатофункціональне явище, що відображає соціально-історичну різноманітність людей, етносів, соціальних груп [11, с. 3].

Основними напрямками впливу культури на суспільне життя є: соціалізація і виховання окремої особистості; вироблення системи цінностей, під якою розуміється певна сукупність явищ матеріального і духовного життя. орієнтирів і установок діяльності окремої особистості і суспільних класів і верств, націй і народностей; створення моделей функціонування політичних інструментів, вироблення і прийняття політичних рішень, еталонів дій, поведінки та їх реалізації в різних ситуаціях політичного життя [3, с. 117]. Як визначальний фактор структурування суспільства і його консолідації культура в цьому контексті відіграє подвійну роль: формує цілісне, національне інформаційно-культурний простір, служить запорукою світоглядного єдності сучасного суспільства, міцною національної ідентичності, успіху формування сучасної громадянської нації; а також забезпечує стабільні структури міжкультурного, міжетнічного діалогу та співпраці, спрямовані на збереження і зміцнення міжетнічного і міжконфесійного миру і злагоди, використання культурного різноманіття сучасного суспільства як потенціалу суспільного розвитку [11, с. 3].

Серед аспектів впливу культури також можна виділити: визначення стану морального здоров'я суспільства, рівня економічних і політичних свобод, його духовного потенціалу (індикатор суспільного розвитку), поєднання традицій і позитивного досвіду минулого із сьогоденням, визначення тенденцій розвитку, позитивний вплив на духовну архітектуру суспільства шляхом періодичної радикалізації або стабілізації громадської думки; активізація або гальмування суспільних процесів, забезпечення гармонії при переході до нових орієнтирів, пріоритетів, інтегрування міжнародних культурних цінностей незалежно від світогляду, ідеологічних поглядів, національної належності їх носіїв (інтегратор громадських сил) [5, с. 297].

Розуміння культури як способу діяльності здійснюється в контексті конкретно-історичних суспільних відносин, що дає підставу виділити в її структурі такі дві основні форми існування як матеріальна і духовна. Основні види матеріальної культури – матеріально-виробнича та матеріально-побутова. У першому типі матеріальної культури виділяють: виробничу, предметно-виробничу, технологічну, економічну культуру. Інший тип, матеріально-побутова культура, розглядається як діяльність людини поза матеріально-виробничих відносин, тобто діяльність в індивідуальному або сімейному побуті. Згідно з основними видами духовної діяльності та формами суспільної свідомості можлива класифікація та основних видів духовної культури, а саме: правова культура, політична культура, естетична культура [9, с. 160].

Таким чином, що об'єктом культурної функції держави виступає власне культура як феномен і результат існування людини, людства. Під культурою в даному випадку найбільш доречно розуміти систему інститутів, установ, заходів та дій, яка втілює власне людський спосіб існування і забезпечує зміни якісних умов існування особистості, суспільства, людської цивілізації в цілому шляхом створення, відбору, вдосконалення, збереження, розповсюдження та засвоєння знань, умінь, цінностей (матеріальних і нематеріальних) і норм.

ЛІТЕРАТУРА

1. Арістова І.В. Соціальна функція держави як визначальна категорія права соціального забезпечення України [Електронний ресурс] / І. В. Арістова // Форум права. – 2006. – № 2. – С. 18–21. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2006_2_5.pdf
2. Бабаєв С. В. Теория функций современного российского государства : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Бабаєв Сергей Владимирович. – Нижний Новгород, 2001. – 201 с.
3. Балакшин А. С. Культурная политика: теория и методология исследования : дис. ... доктора філософ. наук : 24.00.01 / Балакшин Александр Сергеевич. – Нижний Новгород, 2005. – 319 с.
4. Батіщева О. С. Державне управління розвитком національної культури в умовах глобалізації: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ. упр.: спец. 25.00.01 – «Теорія та історія державного управління» / О.С. Батіщева. – Л., 2007. – 20 с.
5. Гриджук О. С. Пріоритети культурної політики на сучасному етапі суцільної трансформації // Науковий вісник. – 2007. – Вип. 176. – С. 296–307.
6. Ігнатченко І. Г. Форми та методи державного управління культурою в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 – «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / І.Г. Ігнатченко. – Х., 2009. – 20 с.
7. Карлова В. В. Державна політика у сфері культури: сутність та особливості реалізації в сучасних умовах : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. наук з держ. упр.: спец. 25.00.01 «Теорія та історія державного управління» / В.В. Карлова. – К., 2003. – 20 с.
8. Копієвська О.Р. Проблема реалізації культурної функції в республіці Білорусь / О.Р. Копієвська // Часопис Київського університету права. – 2007. – №4. – С. 32–38.
9. Мальований М. М. Культура як суспільне явище (методологічний та методичний аспект розгляду) / М. М. Мальований // Горизонти образования. – 2011. – №3 – С. 154–163.
10. Українська та зарубіжна культура : навч. посіб. / М.М. Закович [та ін.]. – К. : Знання, 2000. – 622 с.
11. Чернець В. Г. Держава і культура: онтологічний аспект / В. Г. Чернець // Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв наук, журнал. – 2012. – № 4 – С. 3–8.

Т.О. Голоядова,

кандидат юридичних наук, доцент,

Інститут національного та міжнародного права

Міжнародного гуманітарного університету,

м. Одеса, Україна

СИСТЕМА ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ ПРИ ОТРИМАННІ КОШТІВ МІЖНАРОДНОЇ ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ ВІД ЄС

Сучасна модель системи державного фінансового контролю має поєднувати: спеціальні виокремлені структури у правоохоронних, судово-експертних та судових органах, що працюватимуть за матеріалами контрольних органів щодо фінансових правопорушень та взаємоузгоджену законодавчо-нормативну базу для запобігання фінансовим зловживанням в Україні.

На 2014–2020 рр. загальна сума коштів міжнародної технічної допомоги в цей період Євросоюзу становитиме вже понад 15,4 млрд. євро. На 2014–2020 рр. передбачають співробітництво на регіональному рівні країн-партнерів Європейського сусідства та країн-членів ЄС по сухопутних і морських кордонах із метою сприяння економічному й соціальному розвитку прикордонних регіонів стосовно конкурентоспроможності, навколишнього природного середовища та попередження надзвичайних ситуацій. Заходи фінансуються за рахунок цільових грантів Європейської комісії (виконавчого органу ЄС) на безповоротній основі. У випадку встановлення фактів нецільового використання коштів виконавцем вона зобов'язана негайно повернути грантові кошти.

Основними принципами створення системи управління та контролю виконання є:

- чітке визначення та розподіл функцій органів, задіяних в управлінні й контролі;
- дотримання процедури забезпечення правильності й регулярності витрат у кожній Програмі;
- надійність автоматизованих систем обліку, моніторингу та фінансової звітності;